

ται εις 1927 μέτρα, ἀπέχει δὲ τῆς πόλεως περὶ τὰ ἕξ χιλιόμετρα. Ἡ συντομωτέρα ὁδὸς πρὸς ἄνοδον εἰς αὐτό, εἶναι ἡ βατῆ ὁδὸς Πουερναροκάστρου. Συνέχειαν τοῦ ὄρους τούτου ἀποτελοῦν μικροὶ λόφοι, ἐγγύτερον πρὸς τὴν πόλιν εὐρισκόμενοι· τοιοῦτοι δὲ εἶναι οἱ λόφοι τοῦ Γηροκομείου, τοῦ Φρουρίου καὶ τοῦ Ἐσχατοβουνίου.

Ἵδρογραφία.

Ποταμοί.—Τὴν πόλιν τῶν Πατρῶν διαρρέουσι τρεῖς χεῖμαρροι· πρὸς ἄρκτον μὲν, καὶ περὶ τὰ 2 χιλιόμετρα μακρὰν τῆς πόλεως, ὁ χεῖμαρρος Μειλίχος, κληθεὶς οὕτω ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος· κατ' ἀρχὰς ἐκαλεῖτο Ἀμείλιχος (σκληρός), ἔνεκα τῶν ἀνθρωποθυσιῶν, αἵτινες ἐτελοῦντο ἐντὸς τοῦ παρ' αὐτὸν εὐρισκομένου Ναοῦ τῆς Τρικλαρίας Ἀρτέμιδος· κατόπιν δὲ Μειλίχιος καὶ Μείλιχος, ἀφ' ἧς ἐποχῆς αἱ θυσίαι αὐταὶ ἔπαυσαν· κοινῶς ὁ χεῖμαρρος οὗτος καλεῖται Συχαίνεο ποτάμι, διότι διέρχεται ἐν τῇ μέσῃ τῶν χωρίων ἄνω καὶ κάτω Συχαίνων ὅρει κωνονικῶς καὶ ἐντὸς ὠρισμένης κοίτης. Πρὸς Νότον, καὶ περὶ τὰ 3 χιλιόμετρα μακρὰν τῆς πόλεως, ὁ χεῖμαρρος Γλαῦκος, κληθεὶς οὕτω πρὸς τιμὴν τοῦ ἡμιθέου Γλαύκου, κοινῶς καλούμενος Λεύκα, ἐκ παραφθορᾶς ἀπὸ Γλαῦκος εἰς Λεύκα. Ἀντιθέτως τοῦ Μειλίχου, ὁ χεῖμαρρος οὗτος εἶναι ὀρηκτικώτατος, μὴ ἔχων δὲ ὠρισμένην κοίτην, ἐπιφέρει μεγάλας καταστροφὰς εἰς τὰ κτήματα τῆς Μεσημβρινῆς πεδιάδος τῶν Πατρῶν. Πρὸς τὸ ἀνατολικομεσημβρινὸν μέρος τῆς πόλεως ὅρει ὁ τρίτος χεῖμαρρος, ἢ μᾶλλον τὸ ἕνθημα Ἐλεκίστρας, ὀνομασθεὶς οὕτω ἐκ τοῦ ἐγγυς χωρίου Ἐλεκίστρας, ἐκβάλλων πρὸς τὸ μεσημβρινὸν μέρος τῆς πόλεως, παρὰ τὸ 1ον χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Ἴτεῶν κοινῶς καλεῖται Διακονιάρης, ὡς μὴ ἔχων ἰδίαν πηγὰς, ἀλλ' ἐπαυτῶν, οὕτως εἰπεῖν, τὰ ὄμβρουα ὕδατα ἐκ τῶν γειτονικῶν λόφων.

Κλιματολογία.

Κλίμα.—Τὸ κλίμα τῶν Πατρῶν εἶναι συγκεκριμένον ἢ μᾶλλον ἥπιον, καθόσον οὔτε μεγάλη ψύχη ἐνσκήπτουσιν ἐν τῇ πόλει, οὔτε ἡ θερμότης τὸ θέρος εἶναι ὑπερβολικὴ· τὸν μὲν χειμῶνα τὸ θερμόμετρον σπανίως κατέρχεται κάτωθεν τοῦ 0°, τὸ δὲ θέρος μόλις κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας ἀνέρχεται τῶν 30° τοῦ ἑκατονταβῆθμου. Εἰς τοῦτο συμβάλλει ἡ τοποθεσία τῆς πόλεως, εὐρισκομένης ἐπ' αὐτῆς τῆς πικραλίας τοῦ Πατραϊκοῦ κόλπου. Τούτου δ' ἔνεκα τὸν χειμῶνα σπανίως ἐπισκέπτεται ταύτην ἡ χιών, τὸ θέρος δροσίζεται αὕτη ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς θαλάσσης πνεόντων Ζεφείρων.

Ἄνεμοι.—Οἱ συνήθως πνέοντες ἄνεμοι εἶναι, τὸν μὲν χειμῶνα καὶ τὸ ἔαρ, οἱ βορειανατολικοὶ, τὸ δὲ θέρος καὶ τὸ φθινόπωρον, οἱ νότιοι καὶ νοτιοδυτικοί. Κατὰ τὰς νυκτερινὰς καὶ πρωϊνὰς ὥρας, ἰδίᾳ τοῦ θέρους, πνέει καὶ ὁ ἐκ τοῦ Παναγαϊκοῦ ἀλόγειος ἄνεμος, λίαν συντελεστικός διὰ τὴν ἐξυγίανσιν τῆς πόλεως, ὁ λεγόμενος κοινῶς καταιβατός.

Βροχαί.—Εἰς ἀρχαιοτέρας ἐποχὰς αἱ βροχαὶ ἐν Πάτραις ἦσαν ἄφθονοι καὶ συνεχεῖς, ἐσχάτως ὅμως ἀπέβησαν αὐταὶ ἀραιότεραι, αἱ δὲ θύελλαι σπανίως ἐνσκήπτουσιν. Ἡ ὑγρασία, ἰδίως τὸν χειμῶνα, εἶναι λίαν αἰσθητὴ, ὁσάκις πνέουν νότιοι ἄνεμοι.

Ἱστορία, πληθυνδμός, βιομηχανία, ἐμπορίον κλπ.

Αἱ Πάτραι ὑπῆρξαν μία ἐκ τῶν 12 Ἀχαϊκῶν πόλεων. Πρῶτος οἰκιστῆς